

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

29.11.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

marica.bg

✓ Частни детективи следят неизрядни шефове

<http://marica.bg/show.php?id=94015>

Частни детективи да следят кои фирми се крият в сивата икономика и кои са изрядни. Това поискаха от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Хонорарът на специалистите може да се плаща или от държавата, или от колеги в бранша, които имат интерес да елиминират нелоялната си конкуренция. Екзотичната идея е само част от пакета с над 240 мерки, които най-голяма работодателска организация у нас е събрала сред своите членове. Предложенията имат за цел да ограничат неформалната икономика в България. По данни на организацията в момента делът на сивата икономика е 24.8 на сто. За сравнение: през 2008-2010 година тя е била около 37.7%. През последните четири години в национален мащаб са изчезнали около 200 000 малки и средни предприятия. Причината е не само кризата, а и високият процент нелоялна конкуренция, посочи Виктор Серов, заместник-председател на УС на АИКБ. Вчера асоциацията събра членовете си в хотелски комплекс край с. Брестник, за да представи резултатите от социологическите проучвания по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика".

Глоба за работник, който получава част от възнаграждението си под масата, е другото предложение на работодателската организация. Предвидената санкция може да се опрости само в случай, че служителят "донесе" на компетентните органи некоректния си шеф. По този начин НАП, НОИ, дори и Икономическа полиция много бързо ще попълнят базата си данни с неизрядни работодатели и ще предприемат мерки. Не става въпрос точно за "доноси", коментира за Марица Христо Лазаров, регионален секретар за Пловдивска област на съюза на частните предприемачи "Възраждане" (От февруари съюзът е колективен член на АИКБ). Време е и работникът да поеме отговорност за сивия сектор, като поне не го прикрива, счита Лазаров. Целта на тази мярка е да се насажда всеобща нетърпимост към такива дейности, посочва пловдивският представител. В близките 4-5 години ще има истински бум на нещастни хора в пенсионна възраст, които ще взимат срамно малки пенсии заради това, че по време на трудовия си стаж са били осигурявани на минимални нива, посочи Лазаров.

Най-големите работодатели в България предлагат още ред данъчни облекчения, но само при изрядни фирми и домакинства. Държавата трябва да стимулира съвестните си стопански единици, аргументират се те. Така например, ако едно семейство наеме гувернантка за детето си, направи е трудов договор и съвестно е плаща осигуровките, то да може да ползва по-късно данъчни облекчения. Нашето мнение е, че държавата трябва да стимулира и награждава тези, които искат да излязат на светло, коментираха участниците в срещата. В тази насока редовният бизнес може да взима безлихвени или нисколихвени кредити до 100 хиляди лева, гарантирани от държавата. Условието е да поддържа поне 55 души персонал и да им плаща минимум 400 лева, пише в пакета от мерки. Държавата ще следи стриктно за изразходването на заемите, като при злоупотреби санкциите ще бъдат страшни. Тези пари ще могат да се ползват само за определени дейности, за по-голяма сигурност може да се отпускат на траншове, предлага Христо Лазаров.

Темата за неформалната икономика ще бъде актуална поне още 10-15 години заради високото ниво на толерантност и търпимост към тези практики, считат от АИКБ. Ако през 2010 година типичният пример за сива икономика е работа без трудов договор, то през 2012 година темата се е изместила към работа по договор за сума, равна или малко над минималния осигурителен праг, и допълнително заплащане на ръка. Според асоциацията най-висок практически ефект за ограничаване на сивата икономика имат следните мерки: приемане на нови разпоредби в Закона за обществените поръчки, провеждането на ежегодни кампании за деклариране и плащане на здравноосигурителни вноски и задължението за предаване по дистанционна връзка на данни към НАП в обектите за търговия с течни горива. Служителите обаче посочват като най-ефективно задължението да ограничат разплащанията в брой над 15 000 лева и съвместните проверки на НАП и инспекцията по труда.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал Daily](http://www.capital.bg)

✓ Минимално повишение на бизнес климата за ноември

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/11/28/1957159_minimalno_povishenie_na_biznes_klimata_za_noe_mvri/

През ноември общият показател на бизнес климата се покачва с 0.9 пункта спрямо октомврийското си равнище. Това се дължи основно на промишлеността и сектора на услугите, докато в строителството и търговията на дребно има известно влошаване на стопанската конюнктура, показват данните на Националния статистически институт (НСИ).

Изследването за бизнес климата се прави с анкети сред предприемачи и мениджъри, а въпросите търсят оценки за текущото и бъдещото състояние на компаниите им, прогнози за продажните им цени, работната ръка и заплащането ѝ,

както и за основните рискове. Според експерти, потърсени за коментар, бизнес климатът попада сред проучванията на НСИ, в които има голяма вероятност за допускане на грешки. Причината е, че понякога отговорите на малък брой големи компании успяват да изкривят общата представа за състоянието на отделен отрасъл.

Оптимистите

Интересното е, че индустриалните компании (които изнасят основната част от продукцията си, и то главно за страните от еврозоната, която вече е в рецесия) повишават своите оценки с 3.5%. Една от причините за това е, че компаниите са започнали да заменят европейските си клиенти с нови от Близкия изток и Югоизточна Азия.

Очакванията за следващата година обаче са и тези икономисти да забавят темпо. Въпреки това според НСИ мнозинството от мениджърите в промишлеността очакват състоянието на компаниите им да се подобри като следствие от нараснал брой поръчки от чужбина и произтичащата от това по-голяма натовареност. Проблем за индустриалците остава спадналото търсене от страна на българските им клиенти.

В сектора на услугите също има повишение с 3.6% на оценките за стопанската конюнктура. Причината са по-добри очаквания за финансовото състояние на компаниите в следващите шест месеца. Това обаче контрастира със споделените опасения за спад на търсенето за предлаганите от тях услуги. Като основни трудности за сектора са посочени общата икономическа несигурност, а очакванията са цените да останат без промяна в следващите три месеца.

И песимистите

Най-сериозен спад – с 5.3%, има в оценките за бизнес климата в строителството. Мениджърите и предприемачите от този отрасъл стават песимисти за финансовото състояние на компаниите си. В същото време прогнозите за цените на новото строителство остават без промяна, но компаниите очакват освобождаване на персонал в следващите три месеца. За понижена активност в строителния сектор допринасят сезонни фактори - традиционно през студените месеци дейността му се забавя.

По-малък спад – с 1.2% спрямо октомври, има в оценките за конюнктурата от търговските компании. Очакванията им са продажбите на дребно да нараснат през следващите три месеца. Логично предвид предпразничното пазаруване през декември. В същото време предприятията от бранша оценяват финансовото си състояние негативно. Търговците се тревожат заради риска от спадащото търсене и преразпределянето на пазара от малките търговски обекти към хипермаркетите. Като цяло обаче се запазват очакванията цените да продължат да се покачват.

Частично успокоение

Правителството, Българската народна банка и няколко независими институции вече прогнозираха, че икономиката на България ще запази растежа си и през следващата година въпреки проблемите в Европа.

Резервен двигател на икономиката трябва да е крайното потребление, което според икономистите ще измести износа като водещ фактор за икономиката поне през 2013 г. Причина за това са натрупаните спестявания в домакинствата и фактът, че индустриалните компании вече са реструктурирали дейността си и ако няма големи външни шокове, не се очаква голям ръст на безработицата.

✓ Нови банкови похвати след данък "лихва"

http://www.capital.bg/biznes/finansii/2012/11/28/1957420_novi_bankovi_pohvati_sled_danuk_lihva/

Данък "лихва", или по-скоро избягването му, започна да се появява в маркетинговите похвати на банките две седмици след като беше гласуван от депутатите в парламента на второ четене. Така, след като стана категорично ясно, че ще бъде наложен от началото на следващата година, се появи и първият случай, в който се посочва, че доходността, реализирана от конкретния продукт – инвестиция във взаимни фондове, не се облага с данък. Такъв тип са и т.нар. структурирани депозити, при които също се влагат средства с инвестиционна цел. Те не са новост за българския пазар.

Доскоро заради кризата не бяха сред топ продуктите на банките по обясними причини – приоритетите на самите банки бяха свързани със събирането на ликвидност (депозити от месния пазар – бел. ред.), пазарите бяха сковани, лихвите по депозитите тук бяха на двойно по-високи нива от сега, което допълнително допринасяше за липсата на необходимост от алтернативни инвестиции. Напоследък обаче се наблюдава завръщане към по-активно предлагане на структурирани депозити и инвестиции във взаимни фондове.

Речено - сторено

В контекста на развитието в данъчните закони от последните два месеца и въвеждането на облагане на доходите от лихви по срочни депозити вложенията в комбинирани продукти придобиват допълнителна атрактивност, още повече че повечето банки ги предлагат. Това се прибавя към потенциалната възможност за сравнително по-висока доходност от стандартния банков депозит.

Така е, защото доходността от капиталови инвестиции, каквато е от тези продукти, не се облага с данък. Още преди да се гласува окончателно въвеждането на новия данък, от банковия сектор ясно заявиха, че ще предложат на клиентите си възможности за избягване на облагането на доходите от спестявания. Това е и възможност до края на годината да се пренасочат средства на клиенти към продукти, доходите от които не подлежат на данък "лихва". Естествено за пълно прехвърляне на пари от депозити към фондове е абсурдно да се говори.

Вчера от Пощенска банка съобщиха, че предлагат 18-месечна инвестиция в дялове на взаимен фонд, регистриран в Люксембург - т.нар. "Специална цел". Базиран е на индекс от банкови акции Euro Stoxx Banks, като се гарантира 95% от главницата, дори и при отрицателно представяне на индекса, за инвестиции, направени до 20 декември 2012 г. В случай че базовият индекс на падеж е на същото ниво или по-високо от това в деня на стартиране на вложението, инвеститорите получават доход от 7%. Ако базовият индекс е с доходност, по-висока от 10% от първоначалната си стойност на датата на стартиране, клиентите получават допълнителни 3%, или общо 10% за периода на инвестицията (18 месеца), се обяснява в съобщението на банката.

По принцип този тип вложения – във взаимни фондове и структурирани депозити, изискват малко по-съществена първоначална сума за инвестиране, поне 1000 евро или щатски долари. Така е и в случая - минималната сума за инвестиране е 1000 евро. "Инвестирането във взаимни фондове е възможност клиентите да получат допълнителна доходност, по-висока спрямо стандартните депозити. Клиентите ни могат да бъдат спокойни, че печалбата им няма да бъде обложена с данък", коментира Мартин Богданов, директор "Персонално банкиране и депозити" в Пощенска банка. Преди два дни изтече и срокът за откриване на структурирани депозити за клиенти на Уникредит Булбанк, които инвестират в пет от най-големите международни компании - PepsiCo, Novartis, American Electric Power, Johnson&Johnson, McDonald's. Банката пусна този продукт в началото на ноември, като тя традиционно предлага комбинирани депозити с инвестиции в международни компании и е активна на този пазар.

Едно наум

Добре е да се има предвид, че при влягане на средства в продукти, различни от стандартния банков депозит, има вариации при гаранцията на средствата по схемата за гарантиране на влоговете. При структурираните депозити – тези, които са от две части, т.е. депозит и инвестиционна част - най-често вложение във взаимен договорен фонд се гарантира само депозитната част.

Например в самия договор пише 60% от дадена сума са на депозит, а останалите са инвестиционна част – гарантира се само депозитът. Ако обаче клиент предостави средствата си на банка за доверително управление – да ги управлява и инвестира и да изплаща дохода по тях като премия, тогава няма гаранция, както при депозитите. Такъв тип вложение обикновено се избира при очакване за големи доходи, но и при поемане на големи рискове. В този случай всички плюсове, тоест печалби, и всички минуси, тоест загуби, са за сметка на клиента.

Вестник Класа

✓ България зае пасивна позиция при тежките преговори за новата бюджетна рамка на ЕС

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/217210-%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F+%D0%B7%D0%B0%D0%B5+%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%8F+%D0%BF%D1%80%D0%B8+%D1%82%D0%B5%D0%B6%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%B0+%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BA%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%95%D0%A1>

Г-н Михалевски, постигна ли страната ни възможно най-добрите договорености по Евробюджет 2014-2020 г. ?

Правителството се опитва да обясни, че ситуацията е добра за България, но това не е така. За разлика от предишни бюджетни рамки, при сегашната имаме много по-голямо разделение и противопоставяне между европейските държави. Това обстоятелство трябваше да обостри вниманието на България като цяло и на правителството в частност, за да сме подготвени по-добре за преговорите.

Каква е разликата при сегашните преговори?

Голяма част от донорите – особено Великобритания, Швеция, искат драстично намаляване на разходите на ЕС. Ако настоящата рамка 2007-2013 г. е от порядъка на 960-970 млрд. евро и предложението на ЕК беше рамката за следващия планов период да бъде от порядъка на 1 трилион и 33 млрд. евро, то Великобритания настоява за свиване на разходите до 890 млрд. евро, което означава драстично свиване на разходите. Това орязване на парите означава свиването на много европейски политики.

Какво трябваше да поиска страната ни на тези преговори?

Ние не трябваше да отидем регулярно на тези преговори и да поискаме всичко. Ситуацията е такава, че не можем да получим навсякъде позитив. Разбира се, имаме нужда от политика на сближаване, тъй като сме най-бедната страна в ЕС – трябва ни повече средства и за инфраструктура, и за земеделие, и за иновации, и за образование. Но трябваше да наблюдаваме какво правят другите страни. Независимо от това, че имат други приоритети, те отидоха на тези тежки преговори, граничещи с пазарлъци, с много ясна позиция. А ние нямахме такава.

Пропуснали ли сме нещо друго в подготовката по преговорите?

Липсваше интензивна външна комуникация. Първото обявление на Европейската комисия беше през късната пролет на 2011 г. Трябваше още тогава нашето външно министерство, посолствата ни и нашите служби, които работят с Брюксел, много активно да започнат да събират информация за това какво искат другите страни-членки. След това трябваше да се състои национален дебат, който да определи приоритетите и да формира обща национална позиция. Така правителството щеше да отиде на преговорите не просто със своята позиция, а с позиция, зад която стоят всички политически сили, неправителствените и браншовите организации, и гражданите. Такава позиция би имала друга тежест.

За кои сектори страната ни трябваше да поиска по-голямо финансиране на преговорите?

Ако беше направено предварително проучване какво искат другите страни-членки, правителството щеше да разполага с преценката къде можем да се разположим ние в исканията си, в контекста на една тежка европейска икономическа среда. Но как да се направи подобно проучване, след като в над една трета от европейските страни нямаме титулярни посланици?

С какви искания всъщност отиде България на преговорите?

България беше пасивна страна в тези тежки преговори, без активна позиция. Затова правителства, които са имали активна лобистка роля преди преговорите и са си свършили работата, ще получат повече от това, което им предлага ЕК.

А ние оставаме с искания, които са почерпени единствено от това, което предлага Европейската комисия. Което е жалко.

ЕК отпуска допълнителни пакети от средства по кохезионните фондове за страните-членки. България ще получи ли такива?

Не, защото не сме поискали такива средства. А те са в рамките на 7-8 млрд. евро. Пропусната е възможността да бъдат поискани допълнителни средства за нашите най-бедни региони – за северозападен и за северен централен. Един допълнителен финансов пакет щеше чувствително да ги съживи. Министър Томислав Дончев заяви, че средства за тези региони има. Има, но те са в рамките на общото, което ни дава ЕК. И това отново е жалко. Още по-жалко е, че България за първи път отиде на такива преговори като пълноправен член на ЕС, но пропусна шанса това реално да се усети от българските граждани.

Премиерът Борисов заяви, че до края на следващата година страната ще усвои 100% от европейските фондове.

Вашият коментар?

Към момента, по официални резултати, разплащанията по 7-те оперативни програми, без Програмата за развитие на селата и селските райони, е около 32%. Излиза, че за 4 години, в усвояването на европейски средства, се върви средно с темп от 7,5 % на година. Простата аритметика показва, че са нужни 14 години, за да бъде усвоен целият ресурс на 100%. Така че аритметиката на премиера Борисов не излиза.

Правителството заяви, че е постигнало 94% договаряне по европейските фондове. Как ще коментирате тази цифра?

Това не е вярно. Има много рамкови договори по ОП „Транспорт“, които са на едни суми, но зад тях стоят сключени договори с бенефициенти, които са на по-ниски суми. Разликата няма как да бъде усвоена, което означава предоговаряне и наддоговаряне. Колосален е проблемът по ОП „Околна среда“ - парите там намаляват от 2 млрд. и 500 млн. на 1 млрд. и 900 млн. евро, а се върви към договаряне на 5 млрд. евро. Това не е договаряне, това е някаква авантюра, подписване на намерения и ще заложи катастрофи в общините. ГЕРБ твърдят, че всичко по договорите е в изпълнение, но истината е, че реалното договаряне е не повече от 72%. Следващата година, за да не загубим европейски пари, трябва да усвоим близо 2 млрд. евро. Това ще се стовари като огромен проблем на следващото правителство – то веднага ще загуби европейски средства, защото те няма как да бъдат усвоени от сегашното правителство. Затова е прав Херман ван Ромпой в своето хайку за европейските преговори - Богатите се дърпат, бедните са озверели, а ние стоим като онемели. То се отнася и за нас.

[Вестник Сега](#)

✓ **България е на дъното по социални разходи в Европа**

<http://www.segabg.com/article.php?id=626430>

Със заделените за социални разходи - помощи, обезщетения и пенсии, едва 18.1% от brutния вътрешен продукт България е на трето място отзад напред в класацията на ЕС, показва изследване на Евростат за 2010 г. Зад нас са само Румъния (17.6%) и Латвия (17.8%), а колкото България плаща Естония. Средно държавите в общността са плащали 29.4% от brutния продукт за пенсии, обезщетения и подпомагане.

За пенсии отиват над 51% от всички социални разходи на страната ни при 45% средно за ЕС. 32.2% са за болни и хора с увреждания, което е под средния процент за Европа. Там за здравето на хората се плащат 37.4% от всички социални разходи.

Заради ниските доходи и малкия размер на помощите България е твърдо на последно място по изразходени средства за социални разходи на човек от населението спрямо средните в ЕС. У нас сумата е едва 27% от тази в ЕС. След парите за пенсии и здраве страната ни дава най-много за подпомагане на децата и семействата - 11.4% от всички средства. Тези надбавки обаче са смешни - по 35 лв. на дете, но пък въпреки подоходния критерий стигат до близо 900 000 деца, което означава, че 2/3 от българчетата живеят в бедни семейства.

Най-социалната държава в ЕС е Франция, която изразходва 33.8% от БВП за социално подпомагане и обезщетения. Следват я Дания (33.3%), Холандия (32.1%) и Германия (30.7%). Само преди ден друго изследване - на ОИСР, ни нареди сред най-добрите страни човек да остане без работа заради големите обезщетения при безработица. То обаче взема предвид само първия месец, когато се получава пълна заплата, а след това обезщетението спада значително.